

למי צלצל הפעמון?

חצי היום ללימודים מרוכזים היא המכסה הקבועה

גם חלקם של המושבים לא נגרע. אלוני אבא (על שם הצנחן אבא ברדיצ'ב), למשל, נוסדה על-ידי בוגרי המוסדות החינוכיים של תנועת העובד הציוני. חוב המשתלם עתה בחורה: עשרות רבות של בני מושבי העובד הציוני מתחנכים במגדליאל, ניצנים ואלוני יצחק. הם הערובה הבטוחה ביותר לעתיד מושביהם.

לא לחינם נקראת אחת החברות של ניצנים, זאת של הצעירים בני השבע עד העשר, צפרירים. חניכי ובוגרי מוסדות החינוך של העובד הציוני הם אך מעט מן המטען המרענן אותו מביא עמו העובד הציוני, כצפרירי בוקר מרעננים, לקראת הבחירות לוועידת ההסתדרות, לחיידה החקלאית ולמועצת ה"פועלות.

* משך ניצנים, המשתייך לקיבוצי הנוער הציוני, התנועה הקיבוצית של העובד הציוני, הוקם מחדש כשני קילומטר דרומית ממקומו הראשון, שהוקדש למוסד החינוכי.

למשל, הם מייצרים בנגריה המיוחדת לרבר רהיטי ילדים, עובדים במכססה ובמאפיה המקומית, שלא לדבר על בתי המלאכה לטרייה ואריגה.

ואילו צעירי אלוני יצחק ידעו במלחמת העצמאות גם את התורה החשובה לאיש התישבות מכל — את ההגנה על משקו. שעה שהאויב העיראקי איים לפרוץ מן המשולש עזרו תלמידי אלוני יצחק בחפירת מקלטים, בהקמת המתרסים וקיימו משמרות תצפית ככך שימשו דוגמה למאות אחיהם הצעירים העוברים מדי שנה ממוסדות הנוער הציוני לגח"ל.

עיקרו של דבר משמשים המוסדות החינוכיים כעתודה להתישבות הקיבוצי צית של העובד הציוני. העובדות מדברות בעד עצמן — אחוז ניכר של בוגרי המוסד דות התערו בהתישבות, מתוורים שלמים יצאו כגרעינים, יסדו את קיבוצי הנוער הציוני — את עין השלושה באזור אבק השרפה מול רצועת עזה, את תלמי יפה ליד מגדל גד, את סוללים בגליל.

שנות חייהם הקובעות ביותר, קולטים את תורת ההתישבות הלכה למעשה. נוסף לתוכנית הלימודים הרגילה של בית-ספר ממלכתי (שהעובד הציוני היה הלוחם הראשון להי קמתו) לומדים ילדי ניצנים את מלאכת החקלאות על כל שלביה, מפעוטות הכיתה הראשונה והשנייה המבלים שעה, שעתים ביום בעבודה בגינות-נוי עד למבוגרים, תלמידי כיתות ההמשך בני ה-16, העובדים ארבע שעות ליום בכרם וברפת.

וסד ניצנים הוא אך חוליה אחת בשרשרת מפעליה החינוכיים-חלוציים של תנועת העובד הציוני, הסיעה הפרוגרסיבית של ההסתדרות. העובד הציוני, שהפיק מקרבו 35 כפרים שיחפיים, 15 מושבים ושבעה קיבוצים גורס כי לא המדרש עיקר אלא המעשה.

כדרכו עוסק העובד הציוני זה שנים בצנ"ע, אך במרץ, באחד התפקידים הקונסטרוקטיביים ביותר בארץ: קליטת נוער עולה (וישראלי) וחינוכו לקראת הגשמה במסגרת ההתישבות העובדת וכיום ליסודות, מפעל מוסדות החינוך של הנוער הציוני (התנועה הקיבוצית של העובד הציוני) חמישה מוסדות חינוך ברחבי הארץ, בהם מתחנכים ומשתקמים אלף בני ובנות נוער, בהדרכתם של מאתיים מחנכים ומדריכים.

ממגדליאל, המוסד החותך שה"ק כבר ב-1941, עד לחוות ה"ק ניצנים בירושלים, מקים העובד הציוני דור של אנשי הת"ש ישובות ועבודה. במגדליאל, באלוני יצחק (על-יד כפר גליקסון), בני צנים, בנווה הדיסה (על-יד תל יצחק), בחוות הנוער, מתחנכים יוצאי שלושים גלילות (ביניהם: 15 יוצאי אורוגואי ועשרה יוצאי אפגניסטן) לתורה ועבודה — בחקלאות ובמלאכה. אם במגדליאל הצליחו הילדים והנוער להפיק השנה מפרדסם 900 תיבות פרי הדר ליצוא ו-25 טון לתצרוכת ביתית, למכור 25 אלף שתילי אקליפטוס, אורן וברוש לקרן ה"קיימת ולטפח 25 כוורות במכ"ח הרי בחוות הנוער הציוני,

אלה, הצבר בן ה-12, מצלצל לעתיד, לקראתו מתכוננים הוא ו-250 חבריו בכפר הנוער בניצנים, למול המצבות של גיבורי ניצנים, שנפלה במלחמת העצמאות לידי האויב המצרי, ובצל המצודה בה התגוננו אנשי ניצנים עד לרגע האחרון, עולה כפורת כפר הנוער, המחנך את תלמידי לקראת התישבות.

יעקב בן התשע מאיטליה, שמואל בן העשר מלבנון, אסתר בת השמונה מהונגריה, נעים בן ה-14 מלוב, אורי בן ה-13 מפרס וחיים בן ה-14 מארגנטינה הופכים בניצנים ליעקב, שמואל, אסתר, נעים, אורי וחיים ילדי הארץ. בכפר הנוער, המחנך ל"תורה, עבודה ודרך ארץ, מתעתדים הילדים להסוך אנשי ההתישבות העו"בדה.

באווירה עניינית, בה לא מהווה המפלגותיות, כמו במוסדות אחרים, גורם כל שהוא בחינוך הילדים, הם שרויים משך

